

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
СЕКТОР ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ РОДА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ

«ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ

НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

28 КВІТНЯ 2020 РОКУ

РІВНЕ

УДК 373.3.011.3-051:005.336.5

ББК 74.204.2

П- 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 28 травня 2020 р.)

Рецензенти:

Докукіна О.М., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, вчений секретар Інституту проблем виховання НАПН України

Потапчук Т.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної е-конференції, м. Рівне, 28 квітня 2020 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2020. 176 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми Всеукраїнської науково-практичної е-конференції «Імплементція інклюзивної освіти в контексті реформування Нової української школи».

У виданні висвітлюються різні аспекти реформування системи освіти, актуальні проблеми інклюзії в контексті завдань Нової української школи та особливості підготовки майбутнього вчителя до професійної діяльності в закладах освіти.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету, 2020. Укладання.

© Автори статей, 2020

СПЕЦИФІКА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ФІНЛЯНДІЇ

Сементух Анна Валентинівна,
здобувач ступеня вищої освіти «магістр»,
Колупасва Тетяна Євстафіївна,
кандидат педагогічних наук, професор
кафедри педагогіки початкової освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Педагогічні принципи, на яких ґрунтується базова освіта в Фінляндії, дозволяють на практиці реалізувати ідею інклюзивного навчання. Концепції людинолюбства, вільного виховання та індивідуальної спрямованості навчання забезпечують абсолютно безболісну і при цьому ефективну інтеграцію дітей з обмеженими можливостями в загальну шкільну систему.

Міністерство освіти Фінляндії займається удосконаленням всієї структури освітньої програми. В країні проголошується принцип «школа для всіх»: фіни вважають, що освіта повинна бути обов'язковою і доступним для кожної дитини.

Орієнтуючись на цей фактор, «держава надає рівні можливості навчання на будь-якому рівні, незалежно від того, де дитина проживає і якими фізичними особливостями вона наділена» [2]. Фіни не поділяють школи на елітні і звичайні, а надають однакові умови всім дітям, розкриваючи в ході навчання їх інтелектуальний потенціал.

Обов'язковість, безкоштовність, рівність і інклюзивність - основні цінності, на які орієнтована вся система фінської освіти. Держава забезпечує учнів не тільки безкоштовним проїздом до школи, гарячим харчуванням, канцелярським приладдям та підручниками: дітям із порушенням мобільності надається необхідне технічне обладнання і особистий помічник. А якщо у дитини є порушення слуху, то його обов'язково супроводжує сурдоперекладач.

У складі штату кожної фінської школи є спеціальні педагоги, соціальні працівники та медичні сестри, які готові прийти на допомогу дитині. Всі співробітники - висококваліфіковані фахівці, які, до того ж, працюють спільно. «І це теж є заслугою системи освіти Фінляндії, адже ключові навички командної роботи майбутні педагоги опановують ще в університеті» [2].

Один урок у фінській школі триває годину - на цілих 15 хвилин довше уроку в звичайній українській школі. Але в Фінляндії учні практично не втомлюються навіть від таких тривалих занять. Протягом усього уроку діти можуть вільно пересуватися по класу, самостійно організовувати роботу в парах. Ігрова форма проведення уроків і свобода пересування не переважують учнів і дозволяють їм знайти додаткові можливості для успішного навчання.

На основі державних освітньо-консультативних центрів, створених спеціально для адаптації і підтримки дітей з обмеженими можливостями здоров'я, організовані спеціалізовані курси і майстер-класи, де діти можуть навчатися і здобувати додаткову освіту.

У ході організації навчальної діяльності дітей з ОМЗ фіни створили диференційовану систему освіти: заняття для кожної дитини різняться в залежності від характеру фізіологічних порушень. І, щоб здійснити інтегроване навчання осіб з обмеженими можливостями здоров'я в звичайних школах, адміністрація кожного освітнього закладу постійно здійснює коригування навчальних планів [1].

У фінській школі темпи інтелектуального навантаження нарастають поступово. А складність і обсяги навчального матеріалу для кожного учня визначаються індивідуально з урахуванням його персональних здібностей і особливостей. Адміністрації школи заздалегідь відомо, які діти прийдуть у перший клас: електронна система досє, яку ведуть дитячі садочки, містить усю необхідну інформацію про майбутніх учнів.

Коли дитині виповнюється 5 років, її направляють на психолого-педагогічне обстеження, яке виявляє освітні потреби, в тому числі необхідність у підтримці корекційними педагогами та іншими фахівцями з адаптації та соціалізації дітей. Тому, коли дитина приходить до школи після дитячого садочка, її відразу визначають на один із трьох рівнів підтримки.

Рівень I. Загальна підтримка Підтримку на першому рівні здійснює вчитель класу. Педагог намагається надати необхідну допомогу кожній дитині, який зазнає труднощів у навчанні.

Рівень II. Інтенсивна підтримка. Спеціальна мультидисциплінарна команда приймає рішення про перехід на цей рівень. Інтенсивну підтримку здійснює вчитель, його помічник, спеціальний педагог і соціальний працівник. Така концепція, коли одночасно згаджені працюють відразу два педагога, часто використовується в інклюзивній практиці Фінляндії. Основна мета другого рівня - попередження неуспішності учня. А якщо дитина, перебуваючи на цьому етапі, справляється з завданнями навчання, то його можуть знову перевести на перший рівень.

Рівень III. Спеціальна підтримка. Коли другого рівня стає недостатньо для повноцінного розвитку дитини, її переводять на третій. Для цього учень проходить спеціальну медико-психологічну експертизу при комітеті освіти Фінляндії. Разом із батьками він вибирає умови подальшого навчання в спеціальній малій групі, що складається з 8-10 осіб, або ж в загальному класі. На цьому рівні підтримку учня здійснює корекційний педагог.

Засновники системи освіти Фінляндії розробили розумну концепцію інклюзивного навчання, яка успішно функціонує в цій країні вже 20 років.

Список використаних джерел:

1. Луначек В.Е. Освіта Фінляндії: досвід для адаптивного управління . *Адаптивне управління: теорія і практика*. 2017. № 2 (1). 8 с. Режим доступу: http://am.eor.by/images/adapt/Vol.2/17_am_02_lunychek.pdf

2. Топол В. Що особливого у фінській інклюзивній освіті. Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/shho-osoblyvogo-u-finskij-inklyuzyvniy-osviti/>

ЗМІСТ

Бабчук Вікторія Русланівна КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	3
Божук Марія Русланівна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	4
Бондарець Марія Анатоліївна ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	6
Борова Валентина Євгеніївна ВИХОВАННЯ ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ГРУПІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	9
Будейчук Галина Михайлівна ЗАСАДИ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЯК ПРИКЛАД ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	10
Велесик Віталія Степанівна ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	12
Войтас Анжеліка Сергіївна ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА У РОБОТІ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	14
Ворон Марія Геннадіївна, Яковишина Тетяна В'ячеславівна СПІВПРАЦЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	16
Воскресенська Ірина Віталіївна ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОЦІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ С. ЛОГАЧЕВСЬКОЇ)	19
Гарбарук Христина Юріївна ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНИХ ВЗАЄМОСТСУНКІВ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	22

Гончар Людмила Вікторівна ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БАТЬКІВСТВА _____	24
Горчак Тетяна Григорівна СУЧАСНА ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА І ПРИЦИПИ МОНТЕССОРІ-ПЕДАГОГІКИ _____	26
Гриців Тетяна Григорівна ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО БАТЬКІВЩИНИ ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ _____	28
Гулюк Світлана Олександрівна ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ _____	31
Данилюк Ірина Миколаївна СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ВІДПОВІДАЛЬНЕ БАТЬКІВСТВО» У ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ _____	33
Джура Олена Олегівна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОСОБЛИВИМ ПОТРЕБАМИ _____	35
Залібовська-Ільніцька Зоя Володимирівна ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ _____	37
Зубкевич Ірина Володимирівна ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ КООПЕРАТИВНИХ ФОРМ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ _____	40
Кирилюк Олександра Олександрівна ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ _____	42
Кирста Наталія Романівна ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АСИСТЕНТА ВИХОВАТЕЛЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ ЗДО _____	44
Коломис Андрій Іванович, Боровець Олена Віталіївна ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ _____	46

Кондратюк Оксана Олексіївна РЕАЛІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ПІДХОДУ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ _____	48
Корабльова Олена Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТЬОГО ПРОСТОРУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ ХІСТ УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА» _____	51
Корицька Тетяна Русланівна, Яковишина Тетяна В'ячеславівна ВНЕСОК І. ГЕРБАРТА У РОЗВИТОК ПРОБЛЕМИ СТИМУЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ _____	54
Королик Ірина Сергіївна, Колупаєва Тетяна Євстафіївна ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПОЛЬЩІ В 20-ТІ РОКИ ХХІ СТОЛІТТЯ _____	57
Коськовецька Валентина Михайлівна СПІЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ШКОЛИ І СІМ'Ї У ПОСТУПІ ДО ЦІННОСТЕЙ _____	59
Красовська Ольга Олександрівна КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	61
Креничко Інна Сергіївна, Міщеня Оксана Миколаївна ДОПОМОГА ГУВЕРНЕРА У СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ _____	63
Кротюк Юлія Миколаївна ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	65
Крук Олена Валеріївна ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА _____	67
Маліновська Наталія Василівна ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ В УМОВАХ ІНТЕГРОВАНОЇ ГРУПИ _____	69
Марковець Тетяна Іванівна СУТНІСТЬ ШКІЛЬНОГО ПІДРУЧНИКА _____	70

Мархалевич Ольга Михайлівна ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ	72
Марчук Валентина Валеріївна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	74
Мельничук Ірина Юріївна ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ СПРИЙМАННЯ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ НА УРОЦІ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ	77
Мельничук Лілія Борисівна ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	79
Мисько Ірина Петрівна ОРГАНІЗАЦІЯ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	81
Михальчук Таїса Миколаївна, Власюк Людмила Василівна ІНКЛЮЗИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗЗСО ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ДО ЯКІСНОЇ ОСВІТИ	83
Міськова Наталія Миколаївна ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	85
Мороз Олена Федорівна ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ У ВИХОВНІЙ СИСТЕМІ ШКОЛИ	86
Мосійчук Галина Анатоліївна, Марчук Оксана Анатоліївна ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	88
Наконечна Лариса Михайлівна ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО РЕФОРМУВАННЯ	90
Нечипорчук Вікторія Ігорівна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ	92

Ничипорчук Катерина Юрїївна, Третяк Оксана Миколаївна ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	94
Онисько Оксана Русланівна, Міщеня Оксана Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ОБДАРОВАНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	97
Ошурко Наталія Вікторівна ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	100
Парфенюк Ірина Анатоліївна, Колупасва Тетяна Євстафіївна ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В ШКОЛАХ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	102
Пасєка Юлія Сергіївна ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ У НАВЧАННІ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	104
Петрик Яна Федорівна ОБРАЗОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК КОРЕКЦІЙНИЙ ЗАСІБ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	106
Петрук Олена Митрофанівна, Сойко Інна Миколаївна ПОГЛЯДИ ВАСИЛЯ СУХОМЛІНСЬКОГО НА РОЛЬ УЧИТЕЛЯ У ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ У КОНТЕКСТІ ІДЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	108
Пилипчук Тетяна Леонідівна ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	110
Покотило Олена Іванівна ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	112
Потапчук Юлія Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	114
Похозей Світлана Андріївна ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ВЗАЄМОДІЯТИ УСНО НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЧИТАННЯ ЗАСОБАМИ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЙ	116

Реверська Олена Миколаївна ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК МОДЕЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ _____	119
Рихлова Олена Петрівна ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ _____	121
Садова Ірина Ігорівна МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ _____	123
Самардак Вікторія Анатоліївна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	125
Сементух Анна Валентинівна, Колупасва Тетяна Євстафіївна СПЕЦИФІКА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ФІНЛЯНДІЇ _____	127
Солончук Валентина Сергіївна, Веремчук Алла Петрівна ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ РІЗНОГО ТИПУ _____	129
Стратюк Оксана Петрівна САМОСТІЙНІСТЬ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА _____	132
Тіщенко (Плужнік) Анастасія Валеріївна ВИКОРИСТАННЯ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ _____	134
Ткачук Іванна Вікторівна, Колупасва Тетяна Євстафіївна ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ _____	139
Усач Катерина Андріївна, Сойчук Руслана Леонідівна ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ САМОВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	141
Фурманець Людмила Василівна ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ _____	143
Хом'як Ольга Анатоліївна ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ _____	145

Цибуковська Тетяна Іванівна ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ _____	147
Цюриць Ірина Ігорівна АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ _____	150
Чупахіна Світлана Василівна ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	151
Шаранова Юлія Володимирівна ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОТИВАЦІЇ ДО МОРАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АМЕРИКАНСЬКИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	154
Шуляк Ольга Володимирівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	157
Яковишина Тетяна В'ячеславівна ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ _____	159
Яремчук Ольга Володимирівна ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ _____	163
Яскевець Вероніка Вікторівна, Яковишина Тетяна В'ячеславівна ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ _____	165